

KHL vs SHL

- En kvalitativ jämförelse

Andreas Johansson

Sammanfattning

I rapporten är flera intervjuer genomförda för att återge en bild av hur spelare med erfarenhet ifrån båda ligorna anser spel- och träningsfilosofier ter sig. Vilken livsstil man anammar och ibland blir tvungen att välja samt vilka krav som finns på de olika platserna. Flera intressanta skillnader beskrivs. Detta speciellt vad gäller krav på prestation och tålamod vid avsaknad av sådan. Skillnader i spelet, där Sverige står för hög press med mycket disciplin defensivt kontra den ryska, mer avbackade ishockeyn med stor individuell skicklighet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Innehållsförteckning	3
1. Inledning	4
2. Bakgrund	6
3. Syfte och frågeställning	7
4. Metod	8
4.1 Urval	8
Resultat	9
6. Diskussion	13
7. Litteraturlista	14

1. Inledning

Under det senaste decenniet har hockeykartan ritats om ordentligt. Tidigare fanns en tydlig hierarki med NHL som den absoluta stormakten, och alla spelares stora dröm. Det naturliga steget för de flesta spelare var att utvecklas "på hemmaplan" i Sverige, Finland, Schweiz Tjeckien, Slovakien osv. för att sedan, när man var "mogen", ta steget över Atlanten till NHL. Det var här världens bästa spelare tävlade mot varandra och de stora pengarna fanns att tjäna. Idag är läget annorlunda. Nya aktörer som Schweiziska "National Liga A" och Ryska "Kontinental hockey league" (KHL - tidigare Ryska superligan) lockar allt fler spelare till sig både europeiska och nordamerikanska. Detta med lukrativa avtal. Då det tidigare oftast var spelare med flera års senior erfarenhet och toppspelare som lämnade de inhemska ligorna ser vi idag istället både unga och äldre spelare med skiftande meriter ta steget till dessa ligor. När dessa spelare sedan ofta återvänder hem är förväntan mycket hög på dessa individers prestation. Inte alltför sällan ser vi då spelare som "kommer hem" ha stora problem att spela i sina inhemska ligor, trots framgångar i KHL.

Syftet med rapporten är att undersöka vilka skillnader som finns i att vara spelare i SHL kontra KHL samt skapa förståelse för hur man som coach kan hjälpa spelare med denna övergång eller återanpassning om man så vill kalla det.

2. Bakgrund

Ryska KHL åtnjuter politiskt stöd och finansieras av delstatliga energijätten Gazprom i Ryssland. Tanken är att skapa en resursstark, multinationell ishockeyliga för att konkurrera med nordamerikanska NHL om de bästa spelarna.¹(Bengtsson,9 februari 2008). .Säsongen 2014/15 återfanns 27 svenskar i KHL (eliteprospects.com) . 13 av dessa spelade i SHL innan de tog steget till KHL. Antalet matcher i grundserien har varierat från år till år, mellan 52, 54 och 56 matcher. På senare år när antalet lag i ligan har ökat, har man spelat dubbel round robin: alla lag i ligan har mött varandra hemma och borta. Från och med säsongen 2014/2015 möts lagen i första hand inom sina divisioner, och i andra hand inom sina konferenser. Enligt det nya formatet, kommer varje lag att spela totalt 60 matcher i grundserien.

Svenska hockeyligan, officiellt SHL^[1] (tidigare Elitserien i ishockey), är den högsta nivån i ishockeyns seriespel för herrar i Sverige. Ligan har spelats sedan säsongen 1975/1976. Serien består av tolv lag som spelar 55 omgångar, och sedan ett slutspel med de åtta främsta lagen. Från och med säsongen 2015/16 består SHL av 14 lag.(SHL.se 23 april 2015).

Jag spelade själv i Ryssland i dåvarande Superligan under säsongen 2007-2008 med SKA Sankt Petersburg och har efter detta haft ett stort intresse för den ryska ishockeyn och följt den noggrant. När jag sedan blev tränare har jag reflekterat mycket över likheter och skillnader mellan de olika kulturerna jag verkade i som spelare. Jag upplever många likheter mellan KHL och NHL där en otroligt hög kravbild samt en otrolig proffsighet sticker ut.

¹Bengtsson, Jan (9 februari 2008). "KHL utmanar NHL". *Svenska Dagbladet*. Läst 23 april 2015

3. Syfte och frågeställning

Syftet med rapporten är att undersöka vilka skillnader som finns i att vara spelare i SHL kontra KHL samt skapa förståelse för hur man som coach kan hjälpa spelare med denna övergång.

Mina frågeställningar är vilka likheter och skillnader spelare upplever i KHL kontra SHL under följande teman: Spelfilosofi, träningsfilosofi, livsstil.

4. Metod

Jag har valt att göra en kvalitativ undersökning med hjälp av semi-strukturerade intervjuer. Intervjuerna genomfördes i personliga möten med spelare med erfarenhet ifrån spel i SHL och KHL. Vissa hade även erfarenhet av NHL spel.

4.1 Urval

Jag intervjuade fyra professionella ishockeyspelare med erfarenhet av spel i både SHL och KHL. Tre av fyra spelare har jag själv coachat och den fjärde känner jag personligen. Jag valde dessa individer eftersom det underlättade intervjuprocessen.

Resultat

Nedan följer en generell bild av vad intervjuerna gav för bild av att spela i KHL kontra SHL. Följande punkter är alltså uppfattningar som delats av alla intervjuade spelare.

Spelfilosofi SHL

Den samlade uppfattningen om spelet i SHL är att fokus ligger mycket på att sätta press över hela banan. Lagen är väl coachade och alla jobbar hårt med speldetaljer som att spela blad mot blad och alltid ligga i skottlinjen. De flesta lag spelar med överbelastning i försvarsspelet men även hög press över hela banan vilket gör att man som spelare har lite tid att sätta upp ett kontrollerat anfallsspel samt att få igenom skott väl inne i zon. Spelet uppfattas snabbare i SHL och man får ofta press på sig eftersom man först möter forecheckare som sedan blir backcheckare om man tar sig förbi den första pressen. Detta anses öka tempot i spelet.

"man har verkligen mindre tid med pucken i SHL än KHL".

Man upplever också att det är betydligt mer tacklingar än i KHL.

"jag tycker det är mer tacklingar, mer tuta & köra i SHL"

Spelfilosofi KHL

De flesta lagen spelar "trap" styrspel i KHL och man möter ett samlat försvar vilket gör att man ofta har mycket tid i uppspelsfasen för att sedan få press på sig i zon. Det upplevs vara mindre skridskoåkning över hela banan men högre skicklighetsnivå som ger mer kontroll i spelet.

"Det är högre skicklighet på toppspelarna i KHL vilket ger ett mer vuxet spel"

I zon förlitar man sig mer på att vara starka i mitten och "boxa ut" jämfört med SHL.

"Det är svårare att ta sig in på mål i KHL. Större backar som tillåts spela mer på gränsen och boxa ut hårdare"

Lagen spelar mer på motståndarnas misstag.

"man luras ofta in i fällan att utmana på blålinjen eftersom man känner att man har tid och så vänder dom och kontrar"

Spelarna förklarade hur lag med nordamerikanska tränare, eller lag som spelar i KHL men kommer ifrån andra länder eller kulturer såsom Jokerit (Finland) eller Medvezcak Zagreb (Kroatien) ofta skilde sig i spelfilosofi. Dessa lags spelfilosofi ansågs då spegla både kultur och/eller tränares ursprung mer än de ryska lagen med ryska tränare.

Träningsfilosofi i SHL

Spelarna anser att det är mer korta, intensiva ispass i SHL. Man tränar likt som man spelar, alltså med högt tempo.

”träningarna i SHL är mer up-tempo, precis som matcherna”

Man har mer individbaserad ”skillsträning”. Exempelvis uppdelat med backar på en sida och forwards på den andra. Fysträningen är också mer styrd och individualiserad. Spelarna uppgav också att det är mer vila och fler lediga dagar för återhämtning jämfört med KHL.

”Det är väldigt sällan man har en ledig dag i KHL”

”Coacherna låter oss spelare få fler lediga dagar”

Träningsfilosofi i KHL

I KHL uppger spelarna att man tränar långa ispass och all träning sker gemensamt (både fys och is). Fysträningen anses mindre uppstyrd än i SHL. Man anser också att man har längre arbetsdagar med mer träning (jämfört med SHL). Ofta genomgår man längre tidsperioder utan någon vila.

”Dagarna är väldigt långa och träningarna likaså. Ispassen kan ibland vara uppåt två timmar till skillnad ifrån hemma i SHL där de längsta oftast är en till en och en halv timme.”

Livsstil i SHL

Att vara spelare i SHL anses vara mer fritt och i viss mån behagligare. Man har färre och kortare resor jämfört med KHL samt sällan övernattningar. Det är också ovanligt med så kallade ”road trips” där man är borta och spelar mot flera lag på en och samma turné. Detta säger spelarna ger mer tid hemma.

”I SHL så vaknar man nästan alltid upp i sin egen säng”

Detta betyder då också, enligt spelarna att man har mindre tid tillsammans med laget.

"Det blir inte lika mycket gemenskap i Sverige då man alltid reser samma dag till match"

I SHL beskrivs hur man möts av mer service till spelarna vad gäller boende, mat, transporter m.m. Detta tillhandahålls nästan alltid av klubben alternativt att man får hjälp med att kontakter.

"I Sverige är allt tryggare. Man kan inte bli bortbytt och klubbarna fixar och ordnar åt en."

"Som spelare i SHL så får man det mesta serverat både på och utanför rinkens."

I Sverige är gemensam sommarträning det vanligast förekommande men ibland med vissa veckor med individuell träning på egen hand utefter program. Det sker inga så kallade "trader" där spelaren kan bytas bort till annan klubb varken med eller emot sin vilja. I interaktionen med ledarna får man mycket uppmärksamhet ifrån coacherna med feedback och individuella utvecklingsplaner.

"Det är mycket mer coaching och feedback i SHL."

En skillnad mot KHL anses vara att det är mycket mer sponsor åtaganden där spelare engageras i arbetet för att hitta, utveckla och bibehålla relationer med samarbetspartners till föreningarna. Detta i form av deltagande i olika fester, golftävlingar, besök på företag m.m.

Livsstil i KHL

Livet i KHL beskrivs av spelarna med långa resor igenom olika tidszoner, ofta med skiftande sömnkvalité. Man är ofta borta på "road trips" med flera bortamatcher i rad.

"Man drar iväg en vecka, tio dagar och spelar i olika städer och flera tidszoner."

Dessa resor upplevs höja gemenskapen eftersom man tillbringar mycket tid tillsammans boende på hotell. Spelarna har det gott ställt och det blir därför mycket restaurangbesök tillsammans för att fördriva tiden på bortaplan.

"Det är mer likt NHL med mycket hotellnätter och flygresor...man är liksom proffs på riktigt"

Den upplevda känsla är att man som spelare får anpassa sig mer till miljön än vad den anpassar sig efter dig i KHL. Du har eget ansvar att sköta din sommarträning likt NHL och de flesta anställer egna personal trainers under off-season. Det anses finnas högre krav på prestation och kortare tålamod med avsaknad av densamma.

”Man får sin lön och sen är det bara att leverera”

”...känner sig mer ansvarig personligen för sin prestation...”

6. Diskussion

Under intervjuerna bekräftades många av mina egna erfarenheter av spel i Ryssland. Jag upplevde dock att spelarna beskrev en större frihet och bättre resurser gentemot när jag själv var där. Bilden som spelarna återger visar en större business nu och betydligt högre standard vad gäller boende, resor och arenor. Det finns också numera ett spelarfack. Det som slog mig är dock att spelidén är väldigt lik när jag själv spelade. Det var precis som nu ett spel som byggde på att backa hem och spela ett tigt försvarsspel men oerhörd skicklighet hos toppspelarna.

Trots en avsevärd standardhöjning vad gäller boende m.m. så anser jag att KHL:s största konkurrensfördel gentemot andra ligor är de höga lönerna som de kan erbjuda spelarna. Det finns fortfarande en osäkerhet och tveksamhet, speciellt ifrån svenska spelare, att spela och bo i Ryssland med allt vad det innebär. Faktum kvarstår dock att vi tappar våra bästa spelare både unga som äldre till både NHL och KHL. Detta vilket inte var fallet tidigare. Detta är en stor anledning enligt mig varför spelet ser ut som det gör i Sverige idag med hög press, överbelastning och extrem fokus på de defensiva detaljerna. Coacherna saknar den yttersta kompetensen och skickligheten hos spelarna att jobba med men är själva mycket välutbildade i spelsystem, taktik och individuell coaching samt jobbar otroligt hårt med grupperna.

För de inhemska ryska spelarna är KHL mer och mer ett alternativ som de väljer före NHL. Detta då de är vana vid kulturen och inte har några problem med den samt att de faktiskt ofta får bättre betalt för att spela på hemmaplan.

Jag tror att KHL kommer fortsätta locka spelare och ju mer svenskar som visar att de klarar av att acklimatisera sig till den ryska kulturen ju fler kommer att ta chansen att tjäna stora pengar. Detta kommer fortsätta vara en viktig faktor för hur spelet utvecklar sig i Sverige och SHL samt vilken verklighet vi coacher ställs inför både taktisk och hur vi får jobba med övergångar mellan ligorna för individerna.

7. Litteraturlista

Elektroniska källor

www.eliteprospects.se

www.shl.se

www.svenskadagbladet.se

8. Referenser

Erik Ersberg

Martin Törnberg

Calle Ridderwall

Jere Karalahti

Patrik Thoresen